

יתוש הטיגריס האסייני

רקע כללי:

בעשור האחרון פלשו לארץ יתושים ממין חדש הקרויים יתושי הטיגריס האסייני (Asian Tiger Mosquito).

יתוש הטיגריס האסייתי / הנמר האסייתי הגיע לארץ באמצעות מכולות צמיגים שהגיעו באוניה מהמזרח הרחוק ונפרקו סמוך למושב גינתון. משם, הצליח היתוש להתקדם בכוחות עצמו ולהתבסס היטב מצפון לנהרייה ודרומה באזור השפלה. את היתוש ניתן לזהות באמצעות צבעו השחור והפסים שחורים לרוחבו (מכאן השם Asian Tiger).



היתושים מתאפיינים בגודלם הקטן יחסית ליתושים בארץ ובטווח התעופה הקצר, ובעיקר עוקצים במשך היום. הם מהווים מטרד קשה ועלולים גם להוות סכנה לבריאות הציבור.

בית הגידול של היתוש הוא מקווי מים קטנים, בדיוק כפי שאבותיהם נהגו להתפתח במקווי מי-גשמים קטנים בחללי עצים ובתוך גבעולי צמחים ביערות הגשם. נקבת היתוש מטילה ביצים לצד המים באזור הלח והביצים, בעלי כושר הישרדות גבוהה, היכולים לשכב מספר חודשים עד שיבקעו כתלות בתנאי מזג האוויר. זחלי היתוש שבוקעים במים נושמים אוויר מהאטמוספירה וניזונים ממיקרואורגניזמים הקיימים במים עומדים. בתנאים אופטימליים (כגון טמפרטורה, מזון וכד') היתוש יכול להתפתח מביצה לבוגר בחמישה ימים.

זכרי היתוש ניזונים מצוף וממקורות סוכר אחרים וישהו בקרבת מקור המים שבו בקעו. נקבת היתוש גם ניזונה מסוכר אך זקוקה לדם לצורך הבשלת הביצים. את מקור הדם מאתרת נקבת היתוש דרך משיכה למקורות פחמן דו חמצני, משיכה לריח של חומצת לקטת, חום גוף ולחות הנפלטים ע"י יונקים בעלי דם חם. יתושות הטיגריס האסייני מטילות את ביציהן במקווי מים קטנים במיוחד. לפיכך הזחלים נמצאים לרוב במיכלים כגון בתחתיות של עציצים, אגרטלים וצמיגים. כל עוד אלו מחזיקים מים לפחות במשך 5 ימים.



היתושים האלו גדלים בעיקר בחצרות בתים שבהן לא מקפידים לייבש מקווי מים שכאלה. כיוון שאלו יתושים קצרי טווח תעופה, לרוב מי שנעקץ גידל בעצמו את היתושים אצלו בבית, או שהוא נעקץ מיתושי השכן הקרוב.

היתוש האסיאתי בהרצליה

יתוש הטיגריס האסיאתי הגיע לראשונה להרצליה בקיץ 2004 והתבסס היטב בכל העיר עם הזמן. כיום, ניתן למצוא את היתוש בכל חלקי העיר. מהניסיון שהצטבר ביחידה הסביבתית ובמשרד להג"ס מודעות של תושבי העיר והכרת דרכים יעילות למניעת היווצרות בתני גידול של היתוש תביא הפחתה ניכרת של היתוש.

איך מבדילים בין יתוש רגיל (קולקס) ליתוש נמר האסיאתי?

טיגריס אסיאתי	קולקס	
צלוחיות של עציצים, כדים קטנים	תעלות ושוליות גדולות, חביות מים	בית גידול
שחור עם פסים לבנים	אפור	צבע יתוש בוגר
ארוך וגמיש	קצר	מראה הזחל
איטי	מהיר	מעוף
24 שעות	בשעות הלילה והערב	עקיצות
שקט	מזמזם	צליל
בינתיים לא ידוע	קדחת הנילוס המערבי	מידע על העברת מחלות בישראל

מניעה

הדרך הטובה ביותר לאורך זמן להילחם במפגע הזה היא ייבוש מקורות המים. ומכיוון שאלו יתושים קצרי טווח תעופה, מי שייבש יהיה הראשון להרוויח.

איך תמנעו דגירה של יתושים אצלכם בבית:

- בצעו סריקה של הגינה / חצר וייבשו כל המוקדים הרטובים - הימנעו מהשקיית ייתר בגינות, רוקנו מים הקיימים בתחתיות עציצים, דליים, חביות, אגרטלים, ניקוז מים עומדים



ממרזבים סתומים. שימו לב גם לצמחים המחזיקים מים בחיק העלים (צמחים ברומיליים בעיקר),

- חוררו כדים, עציצים, צמיגים וכל כלי קיבול אחר שיכול להכיל בתוכו מים.
- במידה ולא ניתן לייבש באופן קבוע (לדוגמא כלי מים לכלב) שפכו את המים אחת לשלושה ימים ומלאו מחדש
- במידה ומדובר בצינור ניקוז שלא ניתן לפתוח ולרוקן אז ניתן לשפוך מעט מלבין פנימה או מים רותחים.
- סלקו או מלאו בחול צלוחיות עם מים מתחת לעציצים
- הכניסו גמבוזיות לבריכות נוי או מזרקות לא פעילות





ועד שיעבור זעם הקפידו להימרח בתכשירים דוחי יתושים.

ניתן לרכוש מלכודות להרחקת היתוש הנמר האסיאתי.

מידע נוסף ניתן למצוא בקישור הבא:

<http://www.ortec.co.il/asiantiger>

פעילויות הנוקטת עיריית הרצליה על מנת לצמצם את מפגעי היתושים

1. חינוך והסברה

- פרסום דרכים להתמודדות עם היתוש בכלי התקשורת השונים
- למידה בבתי ספר אודות היתוש ודרכים לצמצום המפגע
- הדרכות פרטניות לקבוצות ייעודיות על דרכים לצמצם את מפגעי היתוש

2. ניטור אקטיבי וייבוש

עיריית הרצליה מפעילה מנטר יתושים קבוע לאורך השנה. פעילות זו מתבצעת בכל העיר ע"י מנטר קבוע במטרה לזהות מקווי מים המהווים בתי גידול ליתושים. במהלך הניטור נסרקים באופן שיטתי חצרות פרטיות ושטחים ציבוריים החשודים כנגועים ביתושים. בתי גידול המתגלים במהלך הניטור מטופלים מיידית או שמועברות הנחיות לבעלי השטח.

3. הדברה

עיריית הרצליה מעסיקה מדביר קבוע המדביר באופן קבוע אזורים פוטנציאליים להתפתחות יתושים כגון מקורות מים גדולים. כמו כן מתבצעת הדברה במקורות בהם מתגלות דגירות יתושים. במקומות בהם לא ניתן לשפוך את המים כגון בית העלמין מפזרת העירייה פיזור גופרת נחושת המונע התפתחות יתושים.

4. שיתוף פעולה עם משרדי ממשלה

עיריית הרצליה נמצאת בקשר קבוע עם משרדי הגנת הסביבה ומשרד הבריאות על מנת לתת לתושבי העיר את הטיפול הטוב ביותר האפשרי

5. הדברה ביולוגית התקנת קיני עטלפים וסיסים- עיריית הרצליה התקינה בפארק הרצליה כ-20 תיבות קינון לעטלפי חרקים וכ-15 תיבות קינון לציפור הסיסים בבתי ספר בעיר. הסיס





הינה ציפור שאוכלת יתושים וחרקים אחרים לתזונתה. באמצעות ההדברה הביולוגית, צפוי כי יצומצמו מספר היתושים הגדלים בעיר.

6. מוקד 106 אוסף את פניות הציבור בנושא יתושים ומפנה אותם לטיפול המנטר והמדביר

7. צמצום מקורות המים העומדים - עיריית הרצליה התקינה קולטני קיץ במובל הנגב, מובל הנתב ומובל חוף הנכים ודאגה לאטום בורות ניקוז שאינן תקינים בניקוז הנגר העילי

יתושים הם המזיקים התברואיים הבעייתיים ביותר בארץ ובעולם כולו.

יתושים זה לא גזירה משמים וניתן לטפל בבעיה. כדי להביא לצמצום משמעותי באוכלוסיית היתושים יש לחסל את בתי הגידול של היתושים, זאת נוכל לעשות רק באמצעות שיתוף פעולה מלא של התושבים ביחד עם פעולות הרשות.

אנא יבשו מקורות מים עומדים, עזרו לנו להלחם ביתוש!

